

Haninge kommun

Granskning av delårsbokslut 2017

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Kommunens resultat och balansräkning.....	2
3.1. Resultaträkning och prognos	2
3.2. Balansräkningen	3
3.3. Slutsats	4
4. Övergripande kommentarer kring delårsrapporten	4

1. Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Haninge kommuns delårsrapport per 31 augusti 2017. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Bokslutsdokumentationen bedöms vara tillräcklig. Granskningen av resultat- och balansräkningar indikerar inte att det föreligger några väsentliga fel i redovisat resultat och ställning för perioden.
- I delårsrapporten ges en översiktlig redovisning av nämndernas måluppföljning och resultat vad gäller verksamhet och ekonomi. Det noteras dock att delårsrapporten saknar en uppföljning av samtliga målkriterier.
- Kommunen bör komplettera framtida delårsrapporter med tydlig utvärdering samt prognos avseende begreppet "god ekonomisk hushållning".

2. Inledning

En översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2017-08-31 har utförts i enlighet med god revisionssed samt med beaktande av bestämmelserna i kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Granskningen är begränsad i jämförelse med den granskning som görs av ett årsbokslut.

3. Kommunens resultat och balansräkning

Vi har granskat resultatutfallet per 31 augusti 2017 samt analyserat större budgetavvikelser och förändringar mot föregående års delårsrapport. Vi har även tagit del av redovisad prognos avseende helåret 2017. Med utgångspunkt från vår väsentlighets- och riskanalys har vi granskat delårsrapportens resultat- och balansräkningar. Nedan ges kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter för vilka vi gjort iakttagelser.

3.1. Resultaträkning och prognos

Haninge kommun redovisar per 31 augusti 2017 ett positivt resultat om 157,6 mkr (96,5 mkr). Resultatet är en förbättring mot samma period föregående år med 61,1 mkr. Prognosen för helåret uppgår till totalt till 100,1 mkr, vilket är lägre än ursprunglig budget för 2017 som uppgick till 107,3 mkr. Under året har fullmäktige fattat ett beslut om resultatöverföring av driftmedel från 2016 uppgående till 30,9 mkr, vilket påverkar kommunens prognostiserade resultat negativt med 15,9 mkr.

Av delårsrapporten framgår att nämnderna tillsammans prognostiserar ett överskott på 6,2 mkr per augusti månad. Samtliga nämnder prognosticerar överskott eller nollresultat med undantag för socialnämnden som per augusti har lagt prognos om underskott på 2,1 mkr.

Delårsrapporten omfattar en kortfattad sammanställning rörande nämndernas utfall mot budget per den sista augusti, och nämndernas prognostiserade utfall analyseras och kommenteras.

Vid granskningen av kommunens semesterlönekostnader har vi, likt tidigare år, noterat att kommunen använder en schablonberäkning som grund för redovisningen. Detta innebär att det inte är faktisk upparbetad semesterrätt som redovisas vilket medför att en viss osäkerhet, om än inte av väsentlig art, föreligger i delårsbokslutet.

Efter vår översiktliga granskning är det vår bedömning att kommunens redovisade delårsresultat inte belastas med några väsentliga fel.

3.2. Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna ligger i nivå med föregående år. Det har inte skett några större aktiveringar av anläggningar per 2017-08-31, däremot har det skett ett flertal aktiveringar avseende reparationer på sociala lokaler, vilket förklarar en viss ökning om 2,5 mkr. Vi har kontrollerat att redovisningen enligt huvudboken överensstämmer med anläggningsregistret och någon avvikelse har inte identifierats.

Kommunens pågående projekt avser huvudsakligen investeringar i projekt för Albyberg, Vega och Handen. Det stora medfinansierade projektet Tungelsta har avslutats under 2017. Pågående ny-, till- och ombyggnad har ökat med 42 procent (130mkr) sedan 2016-12-31, vilket är hänförligt till Vegaprojektet.

Under hösten kommer en mer omfattande granskning av kommunens pågående investeringsprojekt att genomföras med avseende på rutiner och hantering av investeringsprojekt, uppföljning gentemot budget samt investeringar under året. Vidare har vi i samband med granskningen av årsbokslutet 2017 för avsikt att genomföra ytterligare granskning av anläggningsredovisningen.

Övriga kortfristiga fordringar samt Exploateringsområden

Exploateringsfastigheterna har minskat 12 procent (38 mkr) vilket är kopplat till projekt Albyberg, där det avyttras marktillgångar. Albyberg står för den största intäktsposten på ca 70 mkr.

Större balansposter utgörs av kundfordringar, statsbidragsfordringar, interimfordringar samt övriga kortfristiga fordringar. De kortfristiga fordringarna har sedan bokslutet 2016 ökat med 20 mkr (4,5 procent). Ökningen är till stor del hänförd till fordringar från staten avseende statsbidrag samt bidrag för lärarlönelyftet. Även de preliminärt bokade fakturorna i Proceedo har ökat markant. En anledning till att de ankomstregistrerade fakturorna ökat är att perioden augusti för kontering stängde 1 september medan period december stängde den 16 januari.

Kassa och bank

Kassa och banktillgodohavanden uppgår till 824,2 mkr i delårsbokslutet vilket innebär en ökning med 75,6 mkr (10 procent) i jämförelse med årsbokslutet 2016. Vi har stämt av samtliga bankkonton mot engagemangsbesked utan anmärkning.

Avsättningar

Avsättningar utgörs i huvudsak av kommunens pensionsåtaganden. Vi har stämt av redovisade belopp mot prognos från KPA. Övriga avsättningar minskat med 26 mkr (46 procent) vilket beror på avslutat projekt i Tungelstat.

Långfristiga skulder

De långfristiga skulderna avser till stor del (96 procent) skuld för anläggnings- och anslutningsavgifter. Dessa avgifter har per 2017-08-31 ökat med ca 17 mkr jämfört med samma period föregående år. Detta beror på många anslutningar till VA i tidigare sommarstugeområden.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder utgörs främst av leverantörsskulder, interimsskulder samt semesterlöneskuld. Per augusti 2017 uppgår de kortfristiga skulderna till 863 mkr vilket är en minskning med 44 mkr sedan balansdagen 2016. Vi har utfört avstämningar mellan huvudboken och verifierande underlag. Leverantörsskulderna har minskat markant sedan 2016-12-31 (95 mkr) vilket är kopplat till att perioden för kontering stängdes 1 september, och därmed hann inte konterare och attestanter åtgärda alla de fakturor som kom sent i perioden. Detta har inneburit att ankomstregistrerade fakturor ökat markant jämfört med perioden 2016-12-31.

I likhet med tidigare år har vi noterat svårigheter att redovisa faktiska lönerelaterade skulder vid delårsbokslut, främst med avseende på kommunens semesterlöneskuld till de anställda. I samband med vår granskning av delårsbokslutet har vi konstaterat att kommunen även i år tillämpar en schablonmodell vid beräkningen av semesterlöneskulder. I delårsbokslutet har historiska data använts som utgångspunkt för beräkning av de personalrelaterade skuldernas storlek. Semesterlöneskuldens storlek är därför oförändrad sedan årsbokslutet 2016. Det föreligger således fortfarande vissa brister i kommunens redovisning av dessa skulder i delårsbokslutet. Hanteringen avseende semesterlöneskulden är dock ett aktivt beslut av kommunen och schablonberäkningen bedöms inte innebära väsentliga fel.

3.3. Slutsats

Vår uppfattning är att redovisade resultat- och balansräkningar i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2017.

4. Övergripande kommentarer kring delårsrapporten

Delårsrapportens inledande del omfattar en uppföljning och analys av fullmäktiges fyra övergripande målområden (samma som föregående år):

- *välståndet kommuninvånare*
- *utveckling*
- *attraktiv närmiljö samt*
- *effektivitet, kvalitet och service.*

För varje målområde, med nedbrutna indikatorer, redovisas aktuell status med kommentarer. Revisionen har, i likhet med tidigare år, noterat att inte samtliga målindikatorer följs upp i delårsbokslutet. I delårsrapporten hänvisar kommunen till årsredovisningen för slutlig

bedömning av fullmäktiges mål. Det är vår uppfattning att det bör övervägas huruvida det är en ändamålsenlig modell som kommunen tillämpar för sin delårsrapport då samtliga mål inte följs upp, eller bedöms, i samband med upprättandet av delårsrapporten.

I ett särskilt avsnitt kommenteras status avseende kommunfullmäktiges uppdrag. Föregående år redovisades dessa i särskild bilaga. Av de specifika uppdragen är det tre som *"ej är påbörjade"*, tio är *"färdiga"* samt 36 är *"påbörjade"*. Revisionen har för avsikt att följa upp utfallet rörande uppdragen i samband med granskningen av kommunens årsbokslut.

Revisorerna kommer att genomföra möten under oktober månad med samtliga av kommunens nämnder och kommer i samband med detta följa upp bedömd måluppfyllelse.

Delårsrapportens därpå följande avsnitt omfattar analyser och kommentarer kring personalområdet, inklusive utvecklingen av sjukfrånvaron samt omfattande avsnitt rörande ekonomiska redovisningar, med nämndernas ekonomiska resultat och prognos, driftsredovisning och investeringsredovisning.

En risk- och känslighetsanalys redovisas för respektive nämnd, vilket är positivt. Vidare är det positivt att kommunens arbete och uppföljning av interna kontrollmoment redovisas i delårsrapporten.

Status avseende större investeringsprojekt kommenteras och analyseras översiktligt i delårsrapporten.

Vår bedömning är att delårsrapporten ger en i huvudsak tillräcklig och översiktlig bild av måluppfyllelsen per den sista augusti 2017. I delårsrapporten finns en kortfattad redogörelse per nämnd rörande väsentliga händelser under perioden samt en uppföljning av utfall mot budget och prognos. Det är positivt att delårsrapporten innehåller kortare känslighets- och riskanalyser. Delårsrapporten innehåller även en övergripande redogörelse över fullmäktiges uppdrag.

Delårsrapporten omfattar inte en tydlig utvärdering av begreppet "god ekonomisk hushållning, vilket vi bedömer vara en brist. Revisionen hade samma notering föregående år. Kommunen har dock kompletterat delårsrapporten med en analys av balanskravsresultatet, vilket är positivt.

Vi noterar att inga nämnder prognostiserar betydande avvikelser från budget för helåret. Socialnämnden är den enda nämnd som prognostiserar underskott. För nämnderna sammantaget prognostiseras ett finansiellt överskott om 6,2 mkr. Under året har vissa justeringar av nämndernas rambudgetar beslutats av fullmäktige.

Vår bedömning är fortsatt att delårsrapportens valda form och enhetliga struktur är tillräcklig, vilket gör redovisningen relativt lättillgänglig. Det är positivt att kommunen fokuserar på ett antal målområden med åiterrapportering per målordikator. Dock bör det övervägas om uppföljning av målordikatorerna än tydligare kan åskådliggöras i tabellform eller liknande. Vidare är det vår bedömning att det är många målordikatorer som inte utvärderas i delårsrapporten.

Stockholm den 27 september 2017

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Revisorernas bedömning av delårsrapport per 31 augusti 2017

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 31 augusti 2017 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Till grund för vår bedömning föreligger en översiktlig granskning av delårsrapporten som vi låtit EY genomföra.

Granskningen ska ses mot bakgrund av kommunallagens krav på att skapa långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen för att på så sätt lägga grunden för en god ekonomisk hushållning. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten samt att måluppfyllelsen ska utvärderas och redovisas. Revisorerna ska uttala sig om målen och om balanskravet uppfylls.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Detta då kommunen inte utvärderat samtliga mål och uppdrag i delårsrapporten.

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen görs följande bedömningar:

- Bokslutsdokumentationen bedöms vara tillräcklig. Granskningen av resultat- och balansräkningar indikerar inte att det föreligger några väsentliga fel i redovisat resultat och ställning för perioden.
- I delårsrapporten ges en översiktlig redovisning av nämndernas måluppföljning och resultat vad gäller verksamhet och ekonomi. Det noteras dock att delårsrapporten saknar en uppföljning av samtliga målindikatorer.
- Kommunen bör komplettera framtida delårsrapporter med tydlig utvärdering samt prognos avseende begreppet "god ekonomisk hushållning".

Haninge den 28 september 2017

För Haninge kommuns revisorer

Rolf Brehmer
Ordförande

För kännedom: Kommunfullmäktiges presidium